

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/74/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116206190
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116206190.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: F. U. - I., U. X, XXX XX F., G.: XX XXX XXX, právne zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, Jesenná 8, 080 05 Prešov, proti žalovanému: X. Q. F., Q., H. X, W. Q., o vydanie bezdôvodného obohatenia s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8C/91/2016-283 zo dňa 2.6.2017 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku II.

II. Mení sa rozsudok vo výroku III. tak, že sa priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

III. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej súd prvej inštancie) rozhodol tak, že cit.:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 17.740,32 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 12.932,48 € od 22.7.2016 do zaplatenia, 5 % zo sumy 152,15 € od 12.8.2016 do zaplatenia, 5 % zo sumy 471,66 € od 22.9.2016 do zaplatenia, 5 % zo sumy 456,44 € od 13.10.2016 do zaplatenia, 5 % zo sumy 471,66 € od 12.11.2016 do zaplatenia, 5 % zo sumy 456,44 € od 13.12.2016 do zaplatenia, 5 % zo sumy 471,66 € od 13.1.2017 do zaplatenia, 5 % zo sumy 471,66 € od 14.2.2017 do zaplatenia, 5 % zo sumy 228,22 € od 16.2.2017 do zaplatenia, 5 % zo sumy 1.627,97 € od 3.6.2017 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 451 ods. 1, 2, § 458 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. tak, že žalobca sa žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností parcely KN-E č. XXX/XXX - orná pôda o výmere 1296 m², k.ú. F. za obdobie od 25.3.2014 do budúcnosti. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný predmetnú parcelu bez právneho dôvodu užíval a užíva a že sa tak na úkor žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov bezdôvodne obohacoval. K námietke žalovaného, že žalobcom bol na plnenie náhrady za užívanie tejto nehnuteľnosti vyzvaný až po začatí súdneho konania, a preto je žaloba podaná v rozpore s dobrými mravmi, súd prvej inštancie uviedol, že nakoľko doposiaľ nedošlo k uzatvoreniu nájomnej zmluvy medzi stranami, podanie takejto žaloby nemožno vyhodnotiť ako v rozpore s dobrými

mravmi. Táto skutočnosť má však význam pri rozhodovaní o náhrade trov konania, keďže žalovaný nedal príčinu k podaniu žaloby.

3. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že pri nútenom obmedzení vlastníckeho práva je potrebné uvažovať o opakovaných platbách primeranej náhrady vlastníčkovi počas obmedzenia. Za primeranú náhradu je potrebné považovať primerané nájomné podľa daných trhových podmienok. V súvislosti s výškou bezdôvodného obohatenia v podobe nájomného žalobca predložil znalecký posudok vypracovaný znaleckým ústavom, Technickou univerzitou v O., ktorý stanovil všeobecnú hodnotu nájmu pozemkov porovnávacou metódou v roku 2014 vo výške 9,81 eura/m², v roku 2015 vo výške 9,80 eura/m² a v roku 2016 vo výške 9,77 eura/m². Žalovaný predložil znalecký posudok č. X/XXXX vypracovaný znalcom G.. T. X., I. na stanovenie všeobecnej hodnoty spornej nehnuteľnosti a jej nájmu na základe porovnávacjej metódy a stanovil priemernú nájomnú hodnotu za roky 2014 až 2015 vo výške 4,285 eura/m²/rok.

4. Nakoľko žiadna zo strán nenavrhol vo veci vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, súd prvej inštancie pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku G.. T. X. považujúc ho za hodnovernejší. Uviedol, že obidva posudky boli vypracované porovnávacou metódou a vychádzali iba zo zmlúv predložených stranami sporu. Žalovaný však predložil súdu zmluvy týkajúce sa nehnuteľností, ktoré sa najviac približujú porovnávanému pozemku, pretože ide o pozemky, na ktorých sa nachádza vodná plocha. Na druhej strane pozemky, z ktorých vychádzal znalecký ústav, sú značne odlišné od porovnávaného pozemku, pretože ide napr. o pozemok, ktorý bol prenajatý za účelom umiestnenia telekomunikačných zariadení, resp. predstavuje vstup do rodinného domu, alebo slúži ako diaľničný privádzač T resp. pre cestu prvej triedy. Hoci žalobca mal za to, že všeobecnú hodnotu nájmu pozemku treba určovať pred jeho stavebnou úpravou, súd prvej inštancie poukázal na to, že aj keby vodná stavba (umelé koryto) neexistovala, stále sa bude na tomto pozemku nachádzať vodný tok, čo má nepochybne vplyv na stanovenie hodnoty pozemku a možnosti jeho využitia. Vodné toky sú podľa čl. 4 Ústavy SR vo výhradnom vlastníctve štátu, pričom žalovaný zabezpečuje starostlivosť o vodné toky a na nich vybudovaný hmotný investičný majetok, stará sa o kvantitu a kvalitu povrchových a podzemných vôd. Navyše užívanie pozemkov pri vodných tokoch je obmedzené aj predpismi verejného práva (zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách) stanovujúce ochranné pásma vodných tokov, ktoré je v prípade rieky X. 10m od brehovej čiary, pričom takýto pobrežný pozemok je oprávnený využívať správca vodného toku. Z týchto dôvodov je žalobca značne obmedzený v možnosti využitia pozemku na podnikateľský účel. Žalobca v priebehu konania ani neuviedol, akým spôsobom chce predmetný pozemok užívať. Ďalším faktorom, ktorý bral súd prvej inštancie do úvahy, je skutočnosť, že žalobca podnikajúci na vlastné riziko kupoval predmetný pozemok už zastavaný vodnou stavbou, a teda vedel, resp. mal vedieť o obmedzeniach pri využití kupovanej nehnuteľnosti. Z toho dôvodu súd prvej inštancie považoval za dôvodné tvrdenie žalovaného, že žalobca nehnuteľnosť nadobudol len za účelom získania finančnej náhrady za nemožnosť reálneho využitia nehnuteľnosti.

5. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 25.3.2014 do rozhodnutia súdu a vyhlásenia rozsudku, a to v sume 17.740,32 eur vychádzajúc pri výpočte z výšky ročného nájomného 4,285 eur/m² a rovnako priznal aj úroky z omeškania, a to vo výške 5 % ročne vychádzajúc z občianskoprávných predpisov. S poukazom na ust. § 563 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia považoval až doručenie žaloby žalovanému, a preto mal za to, že žalovaný sa do omeškania dostal nasledujúci deň, t.j. od 22.7.2016, od kedy priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, resp. potom po uplynutí 7 dní odo dňa doručenia jednotlivých žiadostí žalobcu o náhradu za užívanie nehnuteľností za určité obdobia, resp. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 2 a § 257 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a vzhľadom na úspech žalobcu a žalovaného cca 50 % vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku II. a III. rozsudku a navrhol, aby odvolací súd v napadnutých častiach rozsudku súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie, alebo aby priznal žalobcovi zamietnutú prevyšujúcu časť nároku v zmysle pripustenej zmeny žaloby zo dňa 15.2.2017 a priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % a rovnako aj trov odvolacieho konania. Mal za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel

k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku G.. T. X., predloženého žalovaným, považujúc ho za hodnovernejší a nezobral zreteľ na žalobcom predložený súkromný znalecký posudok č. XX. zo dňa 30.11.2016 vypracovaný znaleckým ústavom v odbore stavebníctvo: Technickou univerzitou v O.. Posudok technickej univerzity totiž obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, a preto súd prvej inštancie mal pri vykonávaní tohto dôkazu postupovať tak, ako by išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Znalecký ústav Technickej univerzity v O. je pri tom podľa § 19 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z. špecializovaným vedeckým odborným pracoviskom, ktoré plní funkciu rezortného a metodického centra v oblasti znaleckej činnosti zapísanej v zozname a vykonáva znaleckú činnosť v obzvlášť obtiažnych prípadoch vyžadujúcich osobitné vedecké posúdenie. Je jedným z troch znaleckých ústavov v SR v odbore stavebníctvo, pričom ako znalecký ústav má špecifické postavenie, a preto v hierarchii znalcov má znalecký ústav nepochybne osobitné postavenie - vyššie a odbornejšie ako znalec - fyzická osoba, čo vyplýva aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR (4Obo/210/2007), ako aj napríklad z Veľkého komentára k Civilnému sporovému poriadku, C.H.Beck, 2016.

9. Na druhej strane sa súd prvej inštancie nijako nevysporiadal s námietkami žalobcu vo vzťahu k zmluvám použitým v znaleckom posudku č. X/XXXX znalca G.. T. X., a to, že znalec určil všeobecnú hodnotu nájmu porovnaním z 3 nájomných zmlúv, v ktorých je jednou zo strán žalovaný, pričom je nesporné, že prenajímatelia prenajímajú žalovanému tieto pozemky už s tým, že na nich sa nachádza vodná stavba a nebyť žalovaného, nemali by komu tieto pozemky prenajať a tiež, že použité nájomné zmluvy na porovnanie nie sú vhodné, nakoľko sú v nich zohľadnené skutočnosti, že sa na pozemkoch už nachádza vodná stavba, čo je však v rozpore s vyhláškou č. 492/2004 Z.z. a judikatúrou Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorej náhrada za neoprávnené užívanie pozemku má zodpovedať trhovému nájomnému v danom mieste a čase. Vec, ktorú žalobca nemôže reálne využiť, je pozemok a nie pozemok zastavaný vodnou stavbou v správe žalovaného. Rovnako sú nájomné zmluvy použité znalcom G.. X. neobjektívne aj z dôvodu, že jednu zo zmlúv žalovaný uzavrel so štátnou rozpočtovou organizáciou a druhú žalovaný uzavrel so spoločnosťou, ktorej jediným akcionárom je štát, a teda len jedna zmluva je uzatvorená s fyzickou osobou, pričom ani tá nezohľadňuje trhovú hodnotu nájmu nehnuteľnosti. Keďže sa má vydať primeraná náhrada zodpovedajúca cene, ktorú by musel za prenájom podobných pozemkov nájomca zaplatiť, mal znalec G.. X. pri porovnaní vychádzať z cien pozemkov, ktoré prenajímatelia prenajímajú na trhu v podmienkach voľnej súťaže pri poctivom predaji, ktorých cena nie je znížená z dôvodu zaťaženia pozemkov - ich zastavania vodnými stavbami. Z uvedených dôvodov má žalobca za to, že práve znalecký posudok č. X/XXXX G.. X. nie je možné považovať za hodnovernejší. Súd prvej inštancie si sám protirečí, keď na jednej strane uvádza, že za primeranú náhradu je potrebné považovať primerané nájomné podľa trhových podmienok, ale následne pri výpočte náhrady za neoprávnené užívanie pozemku vychádzal zo znaleckého posudku č. X/XXXX, pretože znalcom použité nájomné zmluvy nie sú vhodné na porovnanie, pretože sú v nich zohľadnené skutočnosti, že sa na pozemkoch už nachádza vodná stavba v správe žalovaného. Na druhej strane práve nájomné zmluvy, z ktorých vychádzal znalecký ústav, boli uzatvorené na voľnom trhu a v podmienkach voľnej súťaže. Žalovaný by mal teda zaplatiť žalobcovi, resp. jeho právnym predchodcom sumu, za ktorú by si musel podobne nezastavané pozemky prenajať alebo odkúpiť, ak by na nich chcel zriadiť vodnú, resp. inú stavbu. Obvyklé nájomné je nájomným tržným. Takýmto nájomným však nie je suma určená znalcom v znaleckom posudku č. X/XXXX vo výške 4,28 eur/m² ročne, pretože zohľadňuje skutočnosť, že pozemok je nevyužiteľný z dôvodu, že sa na ňom nachádza vodná stavba. Je nesporné, že žalobca nemôže reálne využiť pozemok, na zastavanie ktorého nedal a ani jeho právní predchodcovia súhlas. Skutočnosť, že znalecký posudok č. X/XXXX je nepoužiteľný, vyplýva aj z rozhodnutia Okresného súdu Prešov č.k. 20C/14/2016 z 27.3.2017, ktorý žalovaný tiež predložil, pričom súd vo vzťahu k nemu uviedol, že ani na základe takéhoto posudku nemôže bezdôvodné obohatenie priznať.

10. Neobstojí ani tvrdenie súdu prvej inštancie, že žiadna zo strán nenavrhol vo veci vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, pretože žalobcom predložený súkromný znalecký posudok Technickej univerzity v O. č. XX priamo potvrdil výšku žalobcom uplatneného nároku v žalobe. V prípade stretnutia 2 znaleckých posudkov, jedným z ktorých je znalecký posudok znalca - fyzickej osoby G.. T. X., má znalecký posudok znaleckého ústavu prednosť. Preto akýkoľvek ďalší tzv. „kontrolný posudok“ by nielenže bol

nehospodárny, ale aj bezpredmetný, pretože vyššia znalecká inštancia od znaleckého ústavu už neexistuje.

11. Rovnako neobstojí námietka súdu prvej inštancie, že žalobca ani neuviedol, akým spôsobom chce predmetný pozemok užívať, pretože v prípade konania o vydanie bezdôvodného obohatenia nie je podstatný spôsob užívania, či účel kúpy pozemku, ale skutočnosť, že užívateľ (žalovaný) sa bez právneho dôvodu obohacuje na úkor iného. Žalobca nadobudol predmetný pozemok v súlade so zákonmi a nie je povinný súdu uvádzať, akým spôsobom ho chce užívať, či z akého dôvodu ho nadobudol.

12. Žalobca považuje za nesprávny aj záver súdu prvej inštancie, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je možné prisúdiť len do rozhodnutia súdu, ale nie do budúcnosti formou opakujúceho sa plnenia z dôvodu, že pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, a to s poukazom na ust. § 217 ods. 2 CSP. Súd pripustil zmenu žaloby v časti uloženia povinnosti žalovanému platiť žalobcovi mesačne sumu 1.055,16 eur od 1.2.2017 do budúcnosti. V danom prípade sú splnené zákonné podmienky na rozhodnutie o opakujúcom sa plnení do budúcnosti, t.j. doposiaľ stále existuje právny dôvod plnenia, je splatná aspoň časť plnenia a naďalej vzniká nárok na jednotlivé plnenia, keďže doposiaľ žalobca a žalovaný neuzavreli žiadnu nájomnú zmluvu na užívanie predmetného pozemku. Súd prvej inštancie mal preto rozhodnúť aj o povinnosti žalovaného platiť žalobcovi mesačne sumu 1.055,16 eur od 1.2.2017 do budúcnosti.

13. Rovnako súd prvej inštancie pochybil vo vzťahu k úroku z omeškania, ktorý priznal žalobcovi v zmysle občianskoprávných predpisov a nie podľa obchodnoprávných, ako si uplatňoval žalobca vo výške 9 % ročne. Účastníkmi tohto sporu sú na jednej strane žalobca, ktorý je zároveň podnikateľ a sporný pozemok má vložený do majetku ako podnikateľ podľa skladovej karty a na druhej strane vystupuje žalovaný, ktorý je právnickou osobou. Je teda nesporné, že medzi stranami sporu ide o obchodnoprávny vzťah. Neobstojí tvrdenie súdu prvej inštancie, že žalobca kúpil predmetnú nehnuteľnosť ako fyzická osoba - nepodnikateľ, pretože v samotnej kúpnej zmluve zo 4.3.2016 je žalobca uvedený ako podnikateľ. Navyše bolo potrebné priznať žalobcovi ročný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho od podania žaloby na súd, t.j. od 25.3.2016 a nie až nasledujúci deň po doručení žaloby žalovanému, t.j. 22.7.2016. Je totiž nesporné, že žalovaný si je vedomý skutočnosti, že bezplatne užíva pozemok žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov. Okrem toho aj premlčacia lehota je zachovaná uplatnením nároku na súde.

14. Ani výrok súdu prvej inštancie o trovách konania neobstojí a súd nemal vychádzať zo skutočností, že úspech žalobcu aj žalovaného je rovnaký - 50 %. Žalovaný si totiž náhradu trov konania neuplatnil, keďže mu žiadne nevznikli a nebol ani zastúpený advokátom. Správne mal výrok o náhrade trov konania znieť tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 50 % a žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania. Percentuálny rozsah náhrady trov konania sa nemá voči druhej strane odrátavať, či započítavať, keďže každej zo strán vznikajú trovy samostatne a v rôznych výškach.

15. K odvolaniu žalobcu zaslal žalovaný vyjadrenie, v ktorom uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný a vecne správny. Výška nájmu 9,50 eur/m²/rok stanovená znaleckým posudkom č. X/XXXX vypracovaným znalcom G.. P. G., ako aj výška nájmu 9,80 eur/m²/rok stanovená znaleckým posudkom č. XX vypracovaného znaleckým ústavom Technickej univerzity v O. nie je stanovená objektívne a je neprimerane vysoká. Znalecký ústav v prejednávanej veci nezohľadňoval odlišnosti ako druh pozemku, poloha, stavebná pripravenosť, využitie a iné odlišnosti, ale do porovnávania boli vybraté pozemky, ktoré nemajú podobné vlastnosti s ohodnocovaným pozemkom nachádzajúcim sa pod vodným tokom. Pri spracovaní znaleckých posudkov na základe objednávky žalobcu boli použité výlučne podklady, kde cena nájmu podľa jednotlivých zmlúv sa pohybuje na hornej hranici trhovej úrovne nájomného v danom katastrálnom území. Ak by boli predložené iné zmluvy s nižšími cenami nájmu, tieto by mohli mať priamy vplyv aj na výslednú hodnotu výšky nájmu. Neobstojí tvrdenie žalobcu, že ním predložený znalecký posudok nie je objektívny z dôvodu, že podkladom boli zmluvy s inými verejnoprávnymi subjektmi, a to štátnou rozpočtovou organizáciou a štátnou akciovou spoločnosťou, nakoľko tieto subjekty sú odlišné od žalovaného a žalovaný s nimi nie je prepojený majetkovo, ani personálne a navyše tieto sú v pôsobnosti iného rezortu. Zmluvy uzatvárané s inými organizáciami s majetkovou účasťou štátu sú uzatvárané na základe rovnakých trhových podmienok ako s inými neštátnymi subjektmi a výška plnenia vychádza zo znaleckého posúdenia. Rovnako neobstojí ani tvrdenie žalobcu o tom, že zmluvy uzatvárané s fyzickými osobami nezohľadňujú trhovú hodnotu nájmu v danom mieste a čase, pretože vlastníci dotknutých

nehnutelností vykonávajú svoje dispozičné vlastnícke oprávnenia slobodne a ich zmluvná voľnosť nie je ničím obmedzená. Prejavom ich zmluvnej slobody je napokon ich samotná vôľa uzatvoriť zmluvu o nájme týchto nehnuteľností. Nájomné zmluvy, kde žalovaný vystupuje ako nájomca a užívateľ pozemkov pod vodnými tokmi, boli uzatvorené na základe vlastných žiadostí vlastníkov týchto pozemkov, ktorí v prevažnej miere sami navrhli cenu nájmu, alebo bez výhrad akceptovali cenu obvyklú v obdobných zmluvných vzťahoch. Žalovaný preto naďalej považuje za primeranú a objektívne stanovenú výšku nájmu v danom katastrálnom území znalcom G. T. X., l.. v znaleckom posudku č. X/XXXX v sume 4,285 eur/m²/rok.

16. Neobstojí žaloba pokiaľ ide o priznanie nároku na plnenie bezdôvodného obohatenia do budúca, pretože v tej časti je materiálne nevykonateľná. Závazkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká v okamihu, keď ten, kto sa obohatil, majetkový prospech získal a vzniká každým dňom užívania. Žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie a len za obdobie predchádzajúce rozhodnutiu súdu, pretože v deň takéhoto rozhodnutia nebude ešte naplnená skutková podstata vzniku bezdôvodného obohatenia aj za obdobie po jeho rozhodnutí. Navyše bezdôvodné obohatenie patrí medzi nároky, u ktorých nie je zákonnou úpravou stanovená splatnosť pohľadávky a až výzvou na plnenie sa dlh stáva splatným. Veriteľ preto môže vyzvať dlžníka na zaplatenie dlhu až po tom, ako tento dlh vznikne. Nie je preto možné zaviazat' žalovaného na plnenie bezdôvodného obohatenia do budúca z dôvodu, že ešte nenastali skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nárok žalobcu na plnenie. Ani ust. § 217 ods. 2 CSP neznamená, že by mal súd zohľadniť v rozhodnutí skutočnosti, ktoré ešte len nastanú v budúcnosti. V judikatúre súdov sa ustálil názor, podľa ktorého plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti, nemožno uložiť, ak je táto povinnosť závislá od toho, či dôjde k ďalšej skutočnosti, ktorá je predpokladom vzniku priznaného nároku (napr. trvanie bezdôvodného obohatenia a pod.). Žalovaný sa pritom opakovanne vyjadril, že v budúcnosti sa nebráni uzatvoriť so žalobcom nájomnú zmluvu. Žalobca však neakceptoval ponuku žalovaného a trvá na nájomnom vo výške 9,50 eur/m²/rok, a preto doposiaľ nedošlo k dohode v otázke výšky nájmu. V liste zo dňa 9.11.2016 pritom oznámil žalobcovi, že po právoplatnom skončení sporu, a teda objektívnom ustálení výšky nájmu pristúpi k uzatvoreniu nájomnej zmluvy, čo je aj v záujme žalovaného, aby tak predišiel budúcim súdnym sporom. Nie je preto legitímny dôvod na priznanie nároku do budúca, keďže po skončení sporu sa predpokladá podstatná zmena pomerov medzi stranami.

17. Neobstojí ani tvrdenie žalobcu, že by mu mal súd prvej inštancie priznať ročný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni podania žaloby, a nie až nasledujúci deň po doručení žaloby žalovanému. V danom prípade čas plnenia nebol dohodnutý, ustanovený právnym predpisom, ani určený rozhodnutím, a preto je dlh z bezdôvodného obohatenia dlžník povinný splniť prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadaval. Žalovaný sa teda až momentom doručenia žaloby dozvedel o uplatnení konkrétneho nároku. Ani požadovaný 9 % ročný úrok z omeškania z obchodnoprávneho vzťahu neobstojí, pretože podstatná časť žalovaného nároku vyplýva z postúpenia pohľadávky z bezdôvodného obohatenia, pričom právni predchodcovia žalobcu na neho postúpili pohľadávku vyplývajúcu z občianskoprávných vzťahov ako fyzické osoby nepodnikatelia, a preto ani nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky s príslušenstvom v podobe úrokov z omeškania v zmysle obchodnoprávných predpisov.

18. V súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania je potrebné vychádzať zo zásady procesného zavinenia. V danom prípade boli preukázateľne dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi v zmysle § 257 CSP, ktoré spočívajú v skutočnosti, že žalovaný nedal žalobcovi príčinu na podanie žaloby, ale na rozdiel od žalobcu sa v spore správal korektne, v súlade so štandardnými postupmi a normami spoločenského správania pri riešení obdobných neusporiadaných vzťahov, pričom nikdy nebol proti mimosúdnejmu riešeniu uvedenej záležitosti. Považuje preto za mimoriadne nespravodlivé, aby žalovaný znášal trovy konania žalobcu, ktoré sú neúčelné, keďže spor bol vyvolaný predčasne, bez akéhokoľvek predchádzajúceho pokusu o zmierlivé vybavenie veci. Navrhol preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny.

19. Na vyjadrenie žalovaného k odvolaniu reagoval žalobca svojim vyjadrením s tým, že sa k prezentovaným námietkam žalovaného už viackrát vyjadril. Zotrvával na svojom odvolaní a na doplnenie a podporu svojho tvrdenia poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu ČR.

20. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1

CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

21. Žalobca sa návrhom zo dňa 24.3.2016 domáha vydania bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného za užívanie pozemku nachádzajúceho sa v kat. úz. F., a to parcely KN-E č. XXX/XXX - orná pôda o výmere 1296 m², na ktorom sa nachádza umelé koryto rieky X., a to za žalované obdobie od 25.3.2014 do 24.3.2016 titulom postúpenej pohľadávky v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 4.3.2016. Žalobca požadoval vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 9,50 eur/m²/rok v zmysle znaleckého posudku č. X/XXXX znalca G.. P. G. z 21.3.2016. Žalovaný nárok žalobcu nespochybňoval, namietal však výšku náhrady. Žalovaný predložil súdu súkromný znalecký posudok č. X/XXXX z 18.1.2016 znalca G.. T. X., ktorým bola určená všeobecná hodnota nájmu predmetného pozemku porovnávacou metódou, a to vo výške 4,285 eur/m² pozemku ročne. Následne žalobca predložil súkromný znalecký posudok znaleckého ústavu Technickej univerzity v O. č. XX z 30.11.2016, ktorým bola stanovená všeobecná hodnota nájmu, okrem iného predmetného pozemku v roku 2014 vo výške 9,81 eur/m²/rok, v roku 2015 vo výške 9,80 eur/m²/rok a v roku 2016 vo výške 9,77 eur/m²/rok. Žalobca mal za to, že ním predložený znalecký posudok znaleckého ústavu č. 46 potvrdzuje žalobcom uplatnenú výšku nároku za neoprávnené užívanie predmetného pozemku zo strany žalovaného.

22. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v takom rozsahu, v ktorom sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastane suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví aj medze, v ktorých má odvolací súd po stránke kvalitatívnej rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Z týchto dôvodov odvolací súd podrobil preskúmaniu žalobcom v odvolaní napadnutý výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a s ním súvisiaci a odvolaním tiež napadnutý výrok III. rozsudku o náhrade trov konania.

23. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II.ÚS 78/05).

24. Čo sa týka námietky žalobcu, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a v úplnosti neodôvodnil, je potrebné uviesť, že požiadavka na riadne a úplné odôvodnenie rozhodnutia predstavuje zásadu spravodlivého procesu, čo vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Špecifická odpoveď sa vyžaduje na taký argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúcim (Ruiz Torija c/a Španielsko z 9.12.1994, séria A, č. 303-A).

25. V tejto súvislosti je právne významné ust. § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a preskúmateľný. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov žalobe vyhovel, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I.ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhovaných dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II.ÚS 3/97, II.ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu. Odvolacie námietky žalobcu k spôsobu vyhodnotenia dokazovania súdom prvej inštancie z uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo žalobe žalobcu v zamietajúcej časti nemožno vyhovieť a k svojim záverom dospel v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov.

27. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jej tvrdenia a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná.

28. V ust. § 185 CSP je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

29. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam žalobcu a na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dopĺňa nasledovné.

30. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 4.3.2016 postupcovia Q. M. a U. M., vtedajší podieloví spoluvlastníci spornej parcely E KN č. XXX/XXX postúpili splatné pohľadávky, ktoré majú voči žalovanému a ktoré voči žalovanému vzniknú v budúcnosti spolu s príslušenstvom titulom užívania predmetného pozemku, na ktorom je umelé koryto rieky X. tým, že užívajú pozemok postupcov bez právneho dôvodu, teda bez toho, aby mali s nimi vlastníci pozemku uzatvorenú nájomnú zmluvu.

31. Kúpnu zmluvou zo dňa 4.3.2016 žalobca od predávajúcich Q. M. a U. M. nadobudol predmetnú nehnuteľnosť parcelu KN-E č. XXX/XXX do svojho výlučného vlastníctva, pričom v prospech žalobcu bol vklad povolený do katastra nehnuteľností rozhodnutím OÚ F., katastrálny odbor zo dňa 11.4.2016.

32. Bezdôvodné obohatenie vzniká na základe objektívnej skutočnosti, a teda na jeho vznik sa nevyžaduje existencia zavinenia v akejkoľvek forme alebo existencia protiprávneho úkonu. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, keďže žalobcovo vlastnícke právo k pozemkom (resp. predtým vlastnícke právo postupcov Q. a U. M.) bolo obmedzené užívaním predmetného pozemku zo strany žalovaného. Túto skutočnosť napokon v priebehu konania ani žalovaný nepopieral a medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný predmetnú parcelu užíval a užíva bez právneho dôvodu a že sa tak na úkor žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov bezdôvodne obohacoval. Užívanie pozemkov žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov žalovaným bez existencie nájomnej zmluvy, resp. iného právneho titulu spôsobuje stav, kedy žalovaný bez poskytnutia akejkoľvek kompenzácie, protihodnoty užíva vec patriacu žalobcovi, resp. jeho právnym predchodcom. Pre vznik bezdôvodného obohatenia však postačuje fakt, že žalovaný pozemky žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov v rozhodnom období užíval. Čo sa týka náhrady za užívanie, ide o právny dôvod bezdôvodného obohatenia pri užívaní cudzej veci bez právneho dôvodu podľa § 451 Občianskeho zákonníka (porovnaj R 25/1986, rozhodnutie NS SR 3Cdo/252/2007 a 3Cdo/298/2006, ako aj rozsudok tunajšieho súdu 6Co/216/2014, 6Co/41/2017). Z týchto dôvodov je žaloba čo do základu dôvodná, a preto správne postupoval súd prvej inštancie, keď náhradu za zásah do vlastníckeho práva priznal. V tejto súvislosti neobstojí ani obrana žalovaného s poukazom na rozpor s dobrými mravmi, keď žalobca ho nevyzval na plnenie náhrady za užívanie nehnuteľností pred podaním žaloby.

33. Žalovaný zaberá pozemok vo vlastníctve žalobcu, resp. predtým jeho právnych predchodcov, pričom s vlastníkmi pozemku sa za sporné obdobie nijako právne nevyrovnal, a teda jednoznačne možno skonštatovať, že sa na úkor žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov bezdôvodne obohatil. Ani prípadný verejnoprospešný účel využívania pozemku nemôže vlastníka ukrátiť (pozri rozhodnutie NS SR 4Cdo/52/2009, nález ÚS SR vo veci III.ÚS 237/09). Bezdôvodné obohatenie vzniká nielen v prípade, ak sa protiprávne rozmnoží majetok obohateného, ale aj vtedy, keď sa doterajší majetok nezmenšil, hoci by k tomu došlo, keby bol obohatený plnil svoje povinnosti (R 25/1986). Uvedené pravidlo sa vzťahuje aj na stav, keď obohatený vrátane verejnoprávneho subjektu využíva pozemok bez právneho dôvodu na účely umelého koryta rieky. Obdobne pozri rozsudok NS ČR 33Odo/1405/2005, podľa ktorého povinnosť poskytovať náhradu vlastníkovi pozemku, na ktorom stojí stavba, platí pre vlastníka stavby bez ohľadu na to, akým spôsobom svoje vlastnícke právo využíva. Podstatné nie je ani to, či užívanie stavby prináša zisk. Primeranú náhradu za bezdôvodné obohatenie v prípade sporu určí súd podľa okolností konkrétneho prípadu. Medzi okolnosti, ktoré môžu determinovať výšku náhrady patrí aj odplata za užívanie porovnateľného pozemku v odplatných zmluvných vzťahoch. V obdobnej veci užívania cudzieho pozemku bez právneho dôvodu rozhodol aj Najvyšší súd SR vo veci 5Cdo/8/2009, keď uviedol, cit.: „užívateľ cudzej veci bez právneho dôvodu je povinný vydať bezdôvodné obohatenie peňažnou formou, rozsah ktorého plnenia je vyjadrený peňažnou čiastkou, ktorú by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom mieste a čase za porovnateľné užívanie (prenajatie) veci. Obvyklé nájomné je nájomným tržným. Až pri absencii zodpovedajúcich podkladov môže súd vychádzať aj z výšky náhrad v iných prípadoch; v takom prípade ale skutkové zistenia je potrebné podrobiť ďalšiemu posúdeniu z hľadiska toho, do akej miery je obmedzený vlastník v prípade nájmu pozemku, pri ktorom mu so zreteľom na účel nájmu zostane po dobu nájmu „holé vlastníctvo“ bez možnosti užívať pozemok“. Najvyšší súd SR ohľadne užívania nehnuteľnosti, ktorá je verejným priestranstvom bez právneho dôvodu uviedol tiež: „správny je aj výpočet výšky bezdôvodného obohatenia rovnajúci sa výške obvyklého nájomného v danom mieste a čase za porovnateľný pozemok“ (rozsudok NS SR vo veci 4Cdo/52/2009). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, napr. 6Co/101/2017, 20Co/18/2013, 6Co/77/2017, ako aj 2Co/579/2001, podľa ktorého v súvislosti s výpočtom bezdôvodného obohatenia za primerané nájomné treba pojať aj pri obchodných vzťahoch tzv. všeobecnú cenu, tzn. cenu podľa trhových podmienok za nájom nehnuteľností.

34. Z obsahu spisu vyplýva, že zásadnou výhradou žalobcu je námietka, že súd prvej inštancie nezohľadnil pre porovnanie podstatne vyššiu cenu nájmov v iných prípadoch, vrátane podnikateľských vzťahov. V odvolaní žalobca predovšetkým vytýkal, že súd prvej inštancie sa adekvátne nevysporiadal s jednotlivými znaleckými posudkami a že súd prvej inštancie si na úkor preskúmateľnosti vybral len znalecký posudok G. T. X., I.. a nevychádzal z hodnovernejšieho, ním predloženého znaleckého posudku vypracovaného Technickou univerzitou v O..

35. Odvolací súd sa prikláňa k názoru žalobcu, že znalecký posudok vyhotovený znaleckým ústavom je významný a nielen história, ale aj judikatúra súdov potvrdzuje precíznejší prístup univerzít k odborným záležitostiam. Súd však musí brať do úvahy všetky okolnosti prípadu a zohľadniť aj to, akou stavbou je pozemok zaťažený. V predmetnom súdnom konaní treba pristúpiť k čo najzodpovednejšiemu a najpoctivejšiemu vyhodnoteniu dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti. Taký dôkaz, akým je vo veľmi blízkej vzdialenosti uskutočnený konsenzus o nájme obdobného pozemku, má osobitne v trhových podmienkach dôkaznú silu. Zo žiadnych okolností nemožno urobiť záver, že by pri nájme obdobného pozemku sa použili nejaké špecifiká, ktoré by znamenali odklon od bežného trhu. Na účely primeranej náhrady je významný dopyt a ponuka v obdobných prípadoch, a to zo všetkých hľadísk (najmä vecná, časová, geografická súvislosť), pričom sa nedá porovnávať biznis pozemkov zaťažených vodným korytom s pozemkami určenými na podnikanie.

36. Nemali by existovať pochybnosti o práve vlastníka na náhradu podľa pravidiel trhu (ponuka - dopyt). V rámci týchto pravidiel na trhu je však potrebné neopomínať ani dôležitý aspekt, akým je okolnosť, za ktorej došlo k zásahu do vlastníckeho práva. Z obsahu spisu je zrejmé, že k zásahu do vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcu došlo ešte počas doby neslobody. Tak vnútroštátna judikatúra, ako aj judikatúra ESĽP dospela k názoru, že sa nedajú odškodniť všetky krivdy, tieto sa dajú len zmierniť. Treba teda vychádzať z trhových podmienok, ale so zreteľom na všetky okolnosti prípadu.

37. Treba uznať v súvislosti s námietkami žalobcu v odvolaní, že uzatváranie zmlúv s právnickými osobami s majetkovou účasťou štátu má isté špecifiká, avšak podkladom pre vyhotovenie znaleckého

posudku G. X., I.. bola aj zmluva, ktorú žalovaný uzatvoril s fyzickou osobou, ktorá sa nijako výrazne, čo do ceny nájmu, neodklonila od ďalších dvoch zmlúv uzatvorených so štátnymi organizáciami. Treba vziať do úvahy časový, vecný a priestorový aspekt, a tak úplne a spoľahlivo urobiť záver, že rozsudok súdu prvej inštancie vôbec nevybočuje z pravidiel proporcionálneho a spravodlivého posúdenia náhrady. Žalobca správne aj v odvolaní uvádza, že pri zisťovaní primeranej náhrady je potrebné vychádzať z porovnania s trhom, avšak práve trh s pozemkami, na ktorých sa nachádza vodné koryto rieky, neprekvitá. To však neznamená, že v budúcnosti nemôže byť aj takýto pozemok, resp. jeho nájom ohodnotený inou sumou. Vždy však bude podstatné a dôležité presvedčiť súd o primeranosti navrhovaného riešenia. V danom prípade však nebol dôvod uprednostniť pred pozemkami zaťaženými za takmer identických podmienok pozemky, z ktorých vychádzal znalecký ústav, ktoré slúžia ako diaľničný privádzač, resp. sú vymedzené pre cestu I. triedy, vstup do rodinného domu alebo pozemok prenajatý za účelom umiestnenia telekomunikačných zariadení. Uvedené nehnuteľnosti sú ako pozemky značne odlišné od porovnávaného pozemku, a to aj s poukazom na druh pozemkov a ich polohu. Správne preto postupoval súd prvej inštancie, keď pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku G. X., I., ktorý stanovoval cenu nájmu zo zmlúv týkajúcich sa obdobných prípadov a porovnateľných pozemkov. „Nedá sa vôbec porovnávať biznis s pozemkami určenými na podnikanie s pozemkami zastavanými komunikáciami“ - pozri rozsudok tunajšieho súdu 6Co/41/2017, ako aj 6Co/77/2017. Pozemky, na ktorých sa nachádza či už umelé koryto rieky alebo iná vodná plocha, sú z pohľadu obchodovania na trhu nelukratívne a práve trh je v tomto smere dôležitý.

38. Vzhľadom na vyššie spomínaný trh s obdobnými nehnuteľnosťami potom neobstojí ani námietka žalobcu v odvolaní v súvislosti s požadovaným úrokom z omeškania vo výške 9 % s poukazom na obchodnoprávny vzťah. Správne preto súd prvej inštancie uvažoval a priznal 5 % úrok z omeškania podľa občianskoprávných predpisov, pretože aj „podnikanie“ s pozemkom, na ktorom je koryto rieky, je nad rámec podnikania žalobcu, na ktoré má tento oprávnenie. Navyše podstatná časť uplatneného nároku vyplýva z postúpenej pohľadávky od pôvodných vlastníkov pozemku - fyzických osôb z občianskoprávných vzťahov. V danom prípade čas plnenia nebol dohodnutý, ustanovený právnym predpisom, ani určený rozhodnutím, preto je žalovaný podľa § 563 Občianskeho zákonníka povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho žalobca o plnenie požiadal. Vzhľadom na absenciu výzvy správne preto postupoval súd prvej inštancie, keď žalobcovi priznal úrok z omeškania až odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, resp. následne po uplynutí 7 dní odo dňa doručenia jednotlivých žiadostí žalobcu na náhradu za užívanie nehnuteľnosti za konkrétne obdobia a potom odo dňa nasledujúceho po vyhlásení rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

39. Rovnako správne postupoval súd prvej inštancie, keď priznával bezdôvodné obohatenie len do rozhodnutia vo veci rozsudkom a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, nakoľko bezdôvodné obohatenie nie je možné priznávať do budúca z dôvodu, že skutočnosti odôvodňujúce nárok žalobcu na plnenie ešte nenastali.

40. So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že výrok II. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, je správny, a preto ho postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

41. Odvolací súd považoval za potrebné postupom podľa § 388 CSP zmeniť napadnutý rozsudok ohľadne výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal s tým, že úspech žalobcu a žalovaného je rovnaký. V predmetnom konaní bol žalobca úspešný, keď mu bolo priznané bezdôvodné obohatenie, kde súd rozhodoval na základe svojej úvahy podľa znaleckého posudku. Je preto potrebné priznať žalobcovi úspech v plnom rozsahu vychádzajúc z prisúdenej istiny. Aj keď Civilný sporový poriadok na rozdiel od už zrušeného Občianskeho súdneho poriadku nemá ustanovenie bývalého § 142 ods. 3 OSP, aj za v súčasnosti platného CSP je možné s použitím analógie v zmysle čl. 4 CSP v súvislosti s trovami konania postupovať podľa § 255 ods. 1 CSP a priznať úspešnému žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania z prisúdenej sumy bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

42. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP, keď vo veci samej v odvolacom konaní úspešný žalovaný si trovy konania neuplatnil a ani mu žiadne zo spisu nevyplývajú a žalobcovi ako strane vo veci samej neúspešnej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcich

procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane sporu na náhradu trov odvolacieho konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

43. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).